

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **A. A. H. G.**, zastoupeného L. G., obecnou zmocněnkyní, proti žalovanému **Ministerstvo zahraničních věcí**, Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 30 A 84/2014 - 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 8. 9. 2014, č. j. 306679/2014-KKM (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o novém posouzení důvodů neudělení víza dle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“). Dospěl k závěru, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Káhiře (dále jen „zastupitelský úřad“), kterým bylo rozhodnuto o neudělení krátkodobého víza žalobci, je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť sňatek žalobce se státní občankou České republiky byl účelový, čímž se žalobce dopustil obcházení zákona s cílem získat vízum k pobytu na území České republiky.

Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 31. 3. 2015, č. j. 30 A 84/2014 - 68, žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Přisvědčil námitce žalobce, že napadené

rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a je proto nepřezkoumatelné. Vytýkal žalovanému, že ačkoliv použil správné právní předpisy, které bylo třeba v posuzovaném případě aplikovat (Vízový kodex, Směrnici 2004/38/ES a zákon o pobytu cizinců), nedostatečně se zabýval vyhodnocením těch skutečností, které vyplynuly především z výpovědi žalobce a jeho manželky, které se obě uskutečnily ve stejný den. Zdůraznil, že přesto, že dílčí rozpory a nesrovnalosti mezi výpověďmi manželů se vyskytly, nebyly výhradně rozporné, naopak v řadě věcí se shodovaly, když manželé uvedli, že jejich záměrem je koupit si společný byt v Jičíně, že žalobce bude zajišťovat obživu rodiny obchodem s oleji a mlékem. Žalobce byl schopen popsat velikost rodinného domu rodičů manželky, věděl, že má dva sourozence, bratra a sestru, kteří žijí v Praze, že manželka pracuje v Jičíně, a podobně. Vzhledem k uvedenému krajský soud považoval za potřebné, aby informace získané od žalobce a jeho manželky při pohovorech byly vyhodnoceny také vzhledem k výrazně odlišnému kulturnímu a společenskému prostředí, z něhož pocházejí, aby bylo vzato v úvahu také mužské a ženské nazírání na otázky, které byly při pohovorech oběma pokládány, jakož i zohledněn jiný stupeň důležitosti, který každý z partnerů mohl kladeným otázkám přikládat. Krajský soud dále žalovanému vytkl, že ačkoliv žalobce na podporu důvodnosti své žádosti o udělení krátkodobého víza předložil i listinné důkazy, konkrétně fotografie manželů, výpisy o četnosti telefonických kontaktů a komunikaci přes Skype, dopis Ing. L. D., otce manželky žalobce ze dne 16. 7. 2014 adresovaný ministru zahraničních věcí či kopii čestného prohlášení Mgr. M. P., DiS., nadřízené manželky žalobce, v nichž se oba vyjadřovali k manželství žalobce a jeho manželky L. G., rozené D., žalovaný se jimi nezabýval, nevyhodnotil jejich obsah, ani neodůvodnil, proč je nevzal při posouzení věci v úvahu. To je podle krajského soudu nepřijatelné, jelikož správní orgán nemůže selektovat důkazy a vybrat z nich pouze ty, které nasvědčují správnosti závěrů jím přijatých, aniž zohlední i ty, předložené žalobcem. Krajský soud vytkl žalovanému, že nezohlednil při svých úvahách ani skutečnost, že na zamítavé rozhodnutí zastupitelského úřadu reagovala manželka žalobce tak, že za ním vycestovala do Jemenu, což by nedávalo smysl, pokud by manželství žalobce s ní bylo pouze účelově uzavřeným sňatkem.

Krajský soud poukázal i na postoj otce manželky žalobce, který se v celé věci také angažoval, souhlasil, aby mu žalobce udělil plnou moc k zastupování pro usnadnění komunikace, z čehož lze usoudit, že žalobce považuje za člena rodiny a snaží se mu poskytnout při řešení situace pomoc. Krajský soud tedy uzavřel, že žalovaný pochybil při hodnocení důkazů, neboť dostatečně nezjistil skutkový stav věci a nevypořádal se logickým a přezkoumatelným způsobem s důkazy předloženými žalobcem, ani s námitkami žalobce obsaženými v odvolání proti rozhodnutí zastupitelského úřadu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, jak dále uvedl krajský soud, není zřejmé, proč žalovaný nepovažoval za důvodnou skutkovou argumentaci žalobce, podpořenou konkrétními důkazy, jimiž vyvracel závěr zastupitelského úřadu. Krajský soud proto shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Proti uvedenému rozsudku krajského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brání kasační stížností, v níž namítá nesprávné posouzení právní otázky soudem, tedy uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Za nesprávný považuje závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Poukazuje na rozhodnutí zastupitelského úřadu, v němž byl

pokračování

uveden konkrétní právní důvod, pro který byla žádost žalobce o vízum zamítnuta [§ 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců], jakož i jeho podrobné věcné zdůvodnění s uvedením konkrétních skutečností, které uvedený úřad zjistil během šetření. Poukazuje především na posouzení rozporů ve výpovědích žalobce a jeho manželky týkajících se jejich osobního života. Dovojuje z toho, že zastupitelský úřad rozhodl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, rozhodnutí řádně odůvodnil v souladu s relevantními právními předpisy [směrnice Evropského parlamentu a Rady 38/2004/ES ze dne 29. dubna 2004; bod 4.8 části III Rozhodnutí komise ze dne 19. 3. 2010, kterým se stanoví Příručka pro zpracování žádostí o víza a provádění změn v udělených vízech, která je souborem pokynů k praktickému uplatňování přímo použitelného nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009 o kodexu společenství o vízech (vízový kodex)]. Naopak § 68 odst. 3 správního řádu se podle stěžovatele nepoužije, a to ani tehdy, jedná-li se o vízové řízení, ve kterém žadatel je rodinným příslušníkem občana EU. Podle stěžovatele lze proti rozhodnutí zastupitelského úřadu podat žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza. V ní musí být uvedeno, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí. Žalobce jako žadatel se však nevyjádřil ke všem poznatkům a nevypořádal se se všemi důvody, o které zastupitelský úřad opřel své rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vízum. Konkrétně se podle stěžovatele nevyjádřil k rozporu spočívajícímu v tom, že v předchozí žádosti o vízum uvedl, že se s manželkou znají 3 roky, nebyl schopen sdělit osobní údaje manželky, zejména neznal den narození a uvedl i špatný rok narození manželky. Zásadní rozpor byl shledán i ve výpovědích týkajících se svatební hostiny a koupě svatebních prstýnků. Uvedené rozpory v nové žádosti nevysvětluje, naopak uvádí informace v rozporu se záznamy z pohovorů. Další rozpor, který zůstal ze strany žalobce v nové žádosti nevysvětlen, se týká společné budoucnosti manželů.

Jelikož stěžovatel v napadeném rozhodnutí uvedl konkrétní poznatky a důvody, o něž zastupitelský úřad opřel své rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vízum, žalobce se k nim však v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza buď nevyjádřil, nebo je nevysvětlil, nelze považovat napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Stěžovatel nesouhlasí ani s výtkou krajského soudu, že se nevyjádřil k důkazům předloženým v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, mimo jiné k fotografiím, které mají dokládat společně strávený čas a poukázal na § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož nemohou být důvodem žádosti ty skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza. Ačkoliv postup, při němž se k fotografiím žalobce stěžovatel nevyjádřil, krajský soud stěžovateli vytkl, na druhou stranu nevytýká žalobci, že fotografiemi nedoložil své tvrzení v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, že se po svatbě konala dle jemenského zvyku hostina pro manžela, což je v rozporu s podepsaným záznamem pohovoru se žalobcem jako žadatelem o vízum. Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem krajského soudu, že „závěr žalovaného by byl akceptovatelný za situace, pokud by přednesy manželů byly výhradně rozporné“, jelikož to nemá oporu v žádném právním předpisu. Výhradně rozporné pohovory nejsou nikdy.

Stěžovatel tedy uzavírá, že v rozporu s § 168 zákona o pobytu cizinců krajský soud nesprávně kladl na rozhodnutí zastupitelského úřadu i stěžovatele požadavky obsažené v § 68 odst. 3 a § 89 správního řádu, na druhou stranu však požadavky kladené na žadatele o

vízum dle § 180e odst. 3 téhož zákona pomíjí. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že rozhodnutí zastupitelského úřadu a stěžovatele způsobily oddělení manželů, finanční problémy a zasáhly do životů žalobce a jeho manželky a vyhnaly žalobce do války. Považuje podání kasační stížnosti za absurdní a ponižující, jelikož již tříměsíční turistické vízum při evakuaci z Jemenu obdržel a vyřizuje si přechodný pobyt v České republice. Poukazuje na skutečnost, že správní orgány se zaměřily na několik neshod ve výpovědích jeho a manželky, nevzaly však v potaz celkový citový a partnerský vztah. Manželé stále musí dokazovat úředníkům pravost a opravdovost svých záměrů. V České republice žalobce dříve žil 12 let jako syn velvyslance, poté se rozhodl žít v Jemenu a zpět do České republiky se vrátil pouze kvůli své manželce, která si přála žít v Čechách. Vytyká nekorektnost vedení a porovnání rozhovorů, jelikož zastupitelský úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že účelem první návštěvy žalobce v České republice bylo navázání kontaktu s jeho první ženou žijící v Praze, což však žalobce nikdy neuvedl, zastupitelský úřad však z uvedeného dovodil, že nynější manželství je účelové. Poukazuje na skutečnost, že v jednotlivých rozhodnutích (zastupitelského úřadu, žalovaného) i v kasační stížnosti jsou uváděny jiné rozdíly ve výpovědích manželů, je tak nejasné, jak byly výpovědi při pohovoru porovnávány. Oběma manželům nebyly kladeny stejné otázky, které by se porovnávaly a otázky byly také zavádějící. K výsledku přišel i s manželkou bez přípravy, pokud by bylo zájmem dosáhnout pouze vstupu do České republiky, na pohovor by se jistě připravoval lépe.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj pověřená osoba s vysokoškolským právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel vytyká krajskému soudu, že věc nesprávně právně posoudil, jelikož kladl na napadené rozhodnutí požadavky dle § 68 odst. 3 a § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Především nesouhlasí se závěrem, že byl povinen se vyjádřit k důkazům, které žalobce předložil v nové žádosti o posouzení důvodů neudělení víza.

Krajský soud v otázce aplikace stěžovatelem uváděných ustanovení § 68 a § 89 správního řádu vyšel z § 168 zákona o pobytu cizinců, který v napadeném rozsudku cituje, a správně vyložil, že na řízení o udělení krátkodobého víza se část druhá a třetí správního řádu nepoužije. Z napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud si je vědom této výluky (bod 21 napadeného rozsudku). Krajský soud řádně, jakož i věcně správně, argumentačně vypořádal i důvody svědčící pro aplikaci vybraných ustanovení správního řádu

pokračování

v návaznosti na § 177 tohoto právního předpisu (zejména užití ustanovení pojednávajících o základních zásadách činnosti správních orgánů dle § 2 - § 8 správního řádu), jakož i pro aplikaci dalších ustanovení správního řádu přiměřeně, je-li to potřeba (bod 23 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud nemůže, než s uvedenými závěry souhlasit, ostatně ty plně korespondují s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. např. závěry obsažené v rozsudcích ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013 - 41, či ze dne 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011 - 221).

Ze shora uvedeného tedy lze uzavřít, že jakkoliv lze souhlasit se stěžovatelem, že nároky, vyžadované § 68 odst. 3 a § 89 správního řádu na rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza nelze klást, a opak z napadeného rozsudku ani nevyplývá, přesto je nezbytné, aby rozhodnutí, jímž se nově posuzují důvody neudělení tohoto víza, obsahovalo dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody, pro něž stěžovatel rozhodl tak, že krátkodobé vízum opět neudělil.

Podle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců, *žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 musí obsahovat údaje o tom, kdo ji podává, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území.*

Stěžovatel s poukazem na výše citovaný § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců namítá, že žalobce se v nové žádosti o posouzení důvodů neudělení víza nevyjádřil ke konkrétním poznatkům či důvodům, o něž se opíralo rozhodnutí zastupitelského úřadu o neudělení krátkodobého víza, ani je nevysvětlil. S uvedeným závěrem stěžovatele však Nejvyšší správní soud nesouhlasí.

Žalobce v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza uvedl konkrétní důvody, pro něž spatřuje rozhodnutí zastupitelského úřadu za rozporné s právními předpisy (nesprávný závěr o účelovosti sňatku), a vytkl také vady řízení, jež tomuto rozhodnutí předcházelo (nedostatečné prokázání účelovosti sňatku). Výslovně vyjadřuje, že považuje rozhodnutí zastupitelského úřadu za „*neopodstatněné a nedostatečně prokázané*“, a konkrétně poukazuje na jednotlivé úvahy, o něž zastupitelský úřad opřel svoje zamítavé rozhodnutí o žádosti o udělení krátkodobého víza, k nimž staví svoji vlastní oponenturu. Kromě toho, že v této nové žádosti věcně vyvrací závěry zastupitelského úřadu, kterými svoje rozhodnutí odůvodnil (popisující rozpory ve výpovědích obou manželů, zejména pokud jde o důležité osobní informace), z nichž usuzuje, že zastupitelský úřad nesprávně vyhodnotil odpovědi na otázky kladené jemu i jeho manželce při osobních pohovorech, předkládá řadu podkladů nasvědčujících jeho tvrzením v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Tedy námitka stěžovatele, že se žalobce nevyjádřil k důvodům neudělení krátkodobého víza a jednotlivým poznatkům, o něž svoje rozhodnutí zastupitelský úřad opřel, nekoresponduje s obsahem žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza.

Podle § 180e odst. 6 věty první a druhé zákona o pobytu cizinců, *ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza[...], o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské*

unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5.

Sám stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti na skutečnost, že jeho rozhodnutí musí být dostatečně odůvodněno ve smyslu požadavků obsažených v bodu 4.8 části III Rozhodnutí Komise ze dne 19. 3. 2010, kterým se stanoví Příručka pro zpracování žádostí o víza a provádění změn v udělených vízech (dále jen „Příručka“), a má za to, že uvedené požadavky jeho rozhodnutí splňuje.

Podle bodu 4.8. části III Příručky, „rozhodnutí, kterým se žádost o vízum zamítá [...], musí být oznámeno žadateli písemně a plně odůvodněno (např. vyjmenováním všech právních a materiálních stránek, které byly zohledněny, než konzulát dospěl k závěru, že sňatek byl uzavřen účelově...) a musí v něm být uvedeno, na jakém místě a kdy lze podat odvolání.“

Stejná příručka dále v bodu 4.9. části III uvádí, že „článek 30 směrnice stanoví, že rodinným příslušníkům se zamítavé rozhodnutí musí oznamovat písemně. Bez ohledu na povinnost oznámit žadateli rozhodnutí o zamítnutí a důvody, na nichž se zamítnutí zakládá, jak je stanoveno vízovým kodexem (platné od 5. dubna 2011), musí být zamítnutí víza rodinnému příslušníkovi občana EU vždy plně odůvodněno. Rovněž je nezbytné uvést konkrétní věcné a právní důvody, které vedly k přijetí zamítavého rozhodnutí, aby dotčená osoba mohla provést účinné kroky na svou obranu“ a dále „[...]je možné použít formulář, avšak odůvodnění musí být takové, aby plně objasňovalo důvody vedoucí k přijetí tohoto rozhodnutí.“ (všechna zvýraznění v textu provedena Nejvyšším správním soudem).

Z tohoto zorného úhlu tedy nelze vytknout krajskému soudu pochybení v závěrech o vadách rozhodnutí stěžovatele spočívajících v nedostatku důvodů jeho rozhodnutí. Je zjevné, že krajský soud vytýkal stěžovateli především to, že rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza sice znovu hodnotil některé výpovědi žalobce jako žadatele o udělení krátkodobého víza a jeho manželky a poukázal na rozpory v některých, podle stěžovatele podstatných, otázkách (ohledně svatební hostiny; koupě svatebních prstýnků; společné budoucnosti; délky doby známosti; neznalosti přesných osobních údajů manželky, pokud jde o datum a správný rok narození), nezabýval se však skutkovými zjištěními, která zastupitelský úřad z výpovědí žalobce a jeho manželky přijal ve svém celku, ani v návaznosti na žalobcem doplněné podklady, které měly vyvracet předchozí závěr zastupitelského úřadu o účelovosti sňatku žadatele a které naopak měly podpořit skutkovou verzi žalobce o vážnosti tohoto aktu, a tedy o tom, že jeho žádost není v rozporu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud má za to, že napadené rozhodnutí z výše popsanych důvodů nebylo dostatečně odůvodněno vyložením všech skutkových i právních důvodů, které k jeho rozhodnutí vedly.

Jak dovodil zdejší soud ve svém předchozí judikatuře, „žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza představuje specifický opravný prostředek, na jehož základě stěžovatel znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro neudělení víza“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j. 1 Ans 9/2013 - 39). Nároky na rozhodnutí o ní (viz výše) musí tedy být shodné jako v případě vlastní žádosti o udělení

pokračování

krátkodobého víza. I tento závěr již Nejvyšší správní soud dříve ve své judikatuře vyslovil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013 - 41).

Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěry krajského soudu, že bylo povinností stěžovatele při rozhodování o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza vzít v úvahu i podklady žalobce k této žádosti připojené, včetně všech skutečností, jimiž se vymezil vůči rozhodnutí zastupitelského úřadu. Přinejmenším, pokud měl stěžovatel za to, že žalobcem uváděné skutečnosti nemohou být důvodem jeho žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza podle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců, jak namítá v kasační stížnosti, měl tuto skutečnost, včetně uvedení konkrétních právních a skutkových důvodů, z nichž to dovozuje, uvést.

Tento požadavek jednoznačně plyne i z dříve citovaného bodu 4.8. části III Příručky (jehož se dovolává i stěžovatel) i z článku 4.9. části III Příručky. Z nich je zřejmá nezbytnost uvést věcné (skutkové) i právní důvody vedoucí k zamítnutí žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza ve své úplnosti a celistvosti, nikoliv jen poukazem na vybraný nesoulad ve výpovědích osob, s nimiž byl veden pohovor. To platí v nyní posuzované věci tím spíše, že fakticky byly uvedené pohovory, vedené s žalobcem a jeho manželkou na zastupitelském úřadě ve stejný den jedinými podklady (kromě nezbytných formálních podkladů žádosti o udělení krátkodobého víza), z nichž zastupitelský úřad a poté i stěžovatel vycházeli.

Nelze si nepovšimnout, že požadavek na úplné odůvodnění rozhodnutí po věcné i právní stránce s uvedením konkrétních rozhodovacích důvodů, je vyžadován podle citované Příručky proto, aby měl žadatel o udělení víza možnost obrany (bod 4.9. části III Příručky, první odstavec *in fine*). Pokud by bylo vyloučeno, jak se mylně stěžovatel domnívá, aby bylo možno uplatnit argumenty proti závěru zastupitelského úřadu a doložit je (za účelem prokázání jejich pravdivosti a věrohodnosti) příslušnými podklady, pak by možnost obrany žadatele o udělení krátkodobého víza byla jen formálně možnou, nikoli však fakticky uskutečnitelnou.

Stěžovatel v kasační stížnosti jako důvod, proč se (vůbec) nezabýval argumentací žalobce a ani podklady, které k žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza připojil, uvádí, že ve smyslu § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců nemohou být důvodem nové žádosti skutečnosti, které cizinec v žádosti o udělení víza nedoložil nebo neuvedl.

Nejvyšší správní soud však má za to, že za takové skutečnosti, které nemohou být důvodem žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza dle § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nelze považovat údaje a doklady žadatele týkající se otázek, které byly důvodem neudělení krátkodobého víza. Veškerá argumentace žalobce v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza v nyní posuzované věci se vztahovala výlučně k závěrům obsaženým v rozhodnutí zastupitelského úřadu. Aktivita žalobce (formou podání žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, tedy jeho obrana proti rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza) tak byla vyvolána výlučně tím, že považoval rozhodnutí zastupitelského úřadu za stojící na nesprávném posouzení stěžejní skutkové otázky o účelovosti sňatku a na nedostatečném prokázání skutečnosti (ze strany

zastupitelského úřadu), že sňatek byl uzavřen pouze účelově. Nelze ani přehlédnout, že zastupitelský úřad vycházel ve svém rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza z informací, které čerpal z poznatků získaných při rozhodování o předchozí žádosti o udělení krátkodobého víza, které však nebyly součástí správního spisu, tedy správnost uvedení těchto skutečností ani nelze verifikovat. Přitom žalobce to v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza vytýkal, avšak stěžovatel se k uvedené otázce v napadeném rozhodnutí vůbec nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud tedy znovu zdůrazňuje, že ty skutečnosti a podklady, které žalobce spolu s žádostí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza stěžovateli předložil, nelze považovat za skutečnosti, které žalobce nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza (§ 180e odst. 3 věť druhá zákona o pobytu cizinců). S žádostí o udělení krátkodobého víza předložil žalobce ty potřebné (formální) doklady, které byly nezbytné, k nim zastupitelský úřad provedl s žadatelem, tedy žalobcem, a jeho manželkou pohovor, aniž v této fázi řízení dal žalobci jakkoliv najevo, že by tyto podklady, z nichž při rozhodnutí vycházel, byly nedostatečné, tedy že by měl žalobce svá tvrzení v žádosti o udělení víza dále doplňovat či dokládat. Proto pokud žalobce spolu s žádostí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza konkrétně vytkl skutečnosti, o něž zastupitelský úřad opřel své záporné rozhodnutí, s nimiž nesouhlasil a k jejichž vyvrácení a naopak potvrzení opodstatněnosti a pravdivosti své obrany, poskytl podklady, nelze takovému postupu ničeho vytknout. Naopak vyloučení předložení podkladů, jimiž se žadatel brání negativnímu stanovisku zastupitelského úřadu vyslovenému v rozhodnutí o žádosti o udělení krátkodobého víza, by bylo popřením smyslu, pro nějž je institut žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza určen, tedy k opětovné úvaze o všech relevantních skutečnostech pro (ne)udělení krátkodobého víza.

Z napadeného rozhodnutí stěžovatele přitom není zjevné, jak velmi obsáhlé námitky žalobce uplatněné v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza vyhodnotil, na základě jakých skutečností a na základě jakých vlastních úvah (nikoliv těch, které převzal od zastupitelského úřadu) má za to, že přetrvávají důvody neudělení krátkodobého víza, jakož i na základě jakých právních norem tak usoudil (srov. také citovaný bod 4.9. části III Příručky).

Nelze si ani nepovšimnout, že ačkoliv stěžovatel v napadeném rozhodnutí poukazuje na rozpory ve výpovědích manželů, není z tohoto rozhodnutí seznatelné, jak byly odpovědi na otázky kladené oběma manželům při osobním pohovoru na zastupitelském úřadě dne 2. 7. 2014 hodnoceny jako celek, nýbrž stěžovatel pouze stručně poukazuje na rozpory, které dovodil z odpovědí manželů (zde nutno souhlasit se žalobcem, že otázky kladené manželům se neshodovaly, byť to není nezbytně nutné, a i ty, které byly obsahově obdobné, byly kladeny v rozdílném jazykovém vyjádření, což jistě ztěžuje možnost kvalifikovaně posoudit „rozpory“ v odpovědích, tedy klade i vyšší nároky na obsahovou náplň odůvodnění rozhodnutí a úvahy zastupitelského úřadu v něm vyslovené). To, zda také byla v některých odpovědích na otázky shoda, zda se jednalo o pro věc významné, či naopak jen podružné skutečnosti a jaký to mělo vliv na konečné hodnocení žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza a na závěry stěžovatele, nelze z napadeného rozhodnutí dovodit.

pokračování

Proto není nepřipadný ani poukaz krajského soudu na skutečnost, že napadené rozhodnutí by bylo opodstatněné tehdy, pokud by v přednesech obou manželů byly výhradně rozpory. Pokud však z celého komplexu pokládaných otázek jsou vyhledány pouze některé odpovědi, z nichž dovozuje stěžovatel rozporné údaje a naopak nejsou zhodnoceny i odpovědi na zbylé otázky, včetně skutečností, o něž je opřena žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza (z hlediska jejich důležitosti a významu pro komplexní posouzení takové žádosti), nelze považovat rozhodnutí stěžovatele za dostatečně odůvodněné, a tedy přezkoumatelné.

Stěžovatel podklady předložené mu žalobcem současně s žádostí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza zcela ignoroval, neučinil z nich žádný závěr ve prospěch, či proti důvodnosti žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Má-li však být rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza žadateli oznámeno a plně odůvodněno, je nezbytné, aby konkrétní věcné i právní důvody stěžovatel v rozhodnutí uvedl, a to nikoliv jen parafrázováním toho, co dříve uvedl zastupitelský úřad, ale i vzhledem k tomu, co bylo důvodem, pro který žadatel podal žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza.

I když lze stěžovateli přisvědčit, že odpovědi na otázky při pohovorech zpravidla nebudou zcela a jen rozporné, nelze tyto pohovory vyhodnocovat paušálně pouze formou vyhledávání rozporů, které jsou zjevné z prostého jazykového vyjádření odpovědí na kladené otázky, nýbrž je nezbytné posuzovat odpovědi učiněné při osobních pohovorech i ve svém celku a způsobem, jak naznačil zcela přílehavě v napadeném rozsudku krajský soud. Tedy je třeba vzít v potaz i různé kulturní a společenské prostředí, v němž dotčené osoby dosud (před sňatkem) žily, v různém nazírání, byť identických otázek a relevantních skutečností z pohledu muže a ženy, i vzhledem k významu, který mohou určitým skutečnostem obě pohlaví více či méně přikládat.

Za nedostatečné je naopak třeba považovat posouzení výsledků osobních pohovorů pouze formálním způsobem, jak zjevně k věci přistoupil stěžovatel [což dovozuje Nejvyšší správní soud z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně dvě, druhý odstavec zdola, v němž stěžovatel poukazuje na naplnění indikativního kritéria obsaženého v subkapitole 4.2. Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009 č. COM (2009) 313 final, kterým je, že se „*pár neshoduje, pokud jde o důležité osobní informace, které se jich týkají*“]. Pokud měl stěžovatel za to, že se žalobce se svojí manželkou neshodují v důležitých osobních informacích, které se jich týkají, měl nejprve vyložit, které osobní informace považuje za důležité pro posouzení žádosti žalobce, a teprve poté také konkrétně vyložit, že jsou tato kritéria v nynější věci naplněna. To však stěžovatel neučinil. Jakkoliv tedy nelze obecně zpochybňovat význam pokynů pro lepší uplatňování a provádění směrnice 2004/38/ES, k čemuž shora citované Sdělení č. COM (2009) 313 final slouží, nelze pouze mechanicky z takových pokynů vyjít a použít jich nikoliv k lepšímu, nýbrž snadnějšímu výkladu daných pravidel, aniž by bylo současně přihlédnuto ke všech relevantním okolnostem konkrétního případu.

Proto nelze, než uzavřít, že napadený rozsudek krajského soudu, pokud jde o závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, je věcně správný.

O nárocích, které musí napadené rozhodnutí splňovat, aby bylo přezkoumatelné, bylo pojednáno shora, a krajský soud tyto požadavky správně právně posoudil. Tedy dílčí terminologické disproporce obsažené v napadeném rozsudku v bodě 30, v němž krajský soud hovoří o „odvolacím řízení“ a o „přezkumu správnosti napadeného rozhodnutí“, které by mohly nasvědčovat závěru o aplikaci § 89 správního řádu na nyní posuzovanou věc ze strany krajského soudu, nepůsobí nezákonnost napadeného rozsudku. Z odůvodnění napadeného rozsudku je totiž zřejmé, že § 89 správního řádu na napadené rozhodnutí krajský soud neaplikoval, pouze vymezil požadavky, které musí odůvodnění napadeného rozhodnutí, má-li být přezkoumatelné, splňovat. S nimi, jak výše uvedeno, Nejvyšší správní soud souhlasí. Právní závěry krajského soudu tedy ob stojí a námitky stěžovatele nejsou důvodné.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal naplnění kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., proto podle § 110 odst. 1, *in fine* s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle nichž právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti má účastník, který měl ve věci plný úspěch. Tímto v řízení o kasační stížnosti úspěšným účastníkem byl žalobce, kterému však prokazatelně žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly. Proto bylo o nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodnuto tak, že žalobci se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu